

پول

ظاهرا این کلمه از زمان اشکانیان از «بول» یونانی (بول از ریشه یونانی ابلوس **obolos** و آن از ابلوس **obolus** لاتین است.) گرفته شده است. پول زرین را پول زرد، پول سیمین را پول سفید و پول غیر از زر و سیم را پول سیاه می گویند. تا این زمان ناصر خسرو قدیمترین کسی است که کلمه پول را به کار برده است/ لغتنامه دهخدا.

پول در لغت به معنی قطعه فلزیست از زر، سیم، مس، یا فلزات دیگر است که از طرف دولت سکه زده شود، یا اسکناس که توسط دولت یا بانک ناشر اسکناس چاپ و منتشر شود/ فرهنگ عمید.

واژه پول از کلمه ابلوس (**obolos**) یونانی است که در لاتین ابلوس (**obogus**) و در فرانسه ابل (**obole**) شده است. ابلوس یک ششم درهم (= دراحمه **drachme**) بوده و از سیم و مس سکه زده می شد/ سیاحتنامه شاردن، ترجمه محمد عباسی.

واژه پول عبارت است از:

۱- پول را مشتق از واژه یونانی ابلوس می دانند که واحد سکه سیم بوده و در آتن رواج داشته و $\frac{1}{6}$ درهم بوده است.

۲- پول را از فلس ماهی می دانند و پولک هم از همین واژه است.

۳- پول از واژه پسو **pasu** سانسکریت و فشو **fshu** اوستایی آمده است/ مجله مهر، مجید موقر.

در اوستا نیز به واژه ای بر می خوریم که مفهوم پول و مسکوک از آن بر می آید و آن واژه «شئته» **shaeta** است/ لغتنامه.

و نیز در فارسی دایک و دایکانه به معنی پول آمده است.

این نظریات مختلف دانشمندانی بود که راجع به واژه «پول» اظهار نظر نموده اند که به طور خلاصه می توان بیان داشت، واژه «پول» از زمان اشکانیان از ابلوس **obolos** یونانی و آن از ابلوس **obolus** لاتین گرفته شده و اولین بار ناصر خسرو کلمه «پول» را به کار برده است و آن، در تغت به معنی قطعه فلزی است که از طرف دولت سکه زده شده یا اسکناسی که توسط دولت چاپ و منتشر شده است.

پیش از آنکه سکه و اسکناس و به طور کلی پول- به صورتی که اکنون در جهان رایج است - پدید آید، داد و ستد مردم به وسیله تبادل کالا یا حیوان انجام می شده است. یعنی کالایی یا حیوانی نقش پول را میان مردم عهده دار بوده است. چنانکه مدتهای مدیدی در چین چای، مروارید و غیره این نقش را داشته اند.

روانشاد پوردادود در زمینه حق الزحمه پزشک که غیر از سکه و اسکناس تعیین شده بود می نویسد:

«در اوستا فصل هفتم و نندیداد در چند قسمت از حق القدم پزشک یاد شده است، که برای درمان اشخاص مختلف متناسب با مقام اجتماعی آنها گاو، اسب، گوسفند و الاغ داده می شد/هرمزد نامه، پوردادود.

در اولین دوران فلزها و آلیاژهای مشترک، فلزهای مس، آهن، برنز نقش پول را به عهده داشتند. تا اینکه پس از مدت زمانی زر، سیم و الکترون نیز پدید آمد و بدانها افزوده گشت در کتاب «پول و سیستم های پولی در جهان» راجع به کاربرد کالا یا حیوان به عنوان پول آمده است:

«در غرب در دوره مزوپوتامی mesopotami در خلال دو هزار سال پیش از میلاد مسیح شمشهای مسی و برنزی و سپس طلا و نقره به عنوان پول ظهور پیدا نمودند. یونانیان نیز از ده قرن قبل از میلاد مسیح از پول های نقره ای استفاده می کردند اند، و در دوران هخامنشیان با اینکه سکه پدید آمده بود باز هم پرداخت مزد کارگران و صنعتگران بیشتر به صورت جنسی بود و گوسفند و شراب پایه و میزان پرداخت به حساب می آمد.» / سیستمهای پولی در جهان، ژ بورژ.

میله هایی از جنس مس مربوط به سه هزار سال پیش از میلاد در کاوشهای «موهنجدارو، moenje-daro» (ناحیه موهنجو دارو اکنون در خاک پاکستان واقع است). کشف شده است که آنها را پیش از پیدایش سکه می توان قدیمیترین و کهن ترین وسیله مبادله ای و پولی دانست/ تاریخ سکه از قدیمیترین ازمنه تا دوره اشکانیان، ملکه ملکزاده بیانی. چیزهایی که پیش از پیدایش سکه و حتی مدتها پس از آن به عنوان پول به کار رفته است عبارتند از:

پوست حلزون-خرمهره-پوست لاک پشت-دندان ماهی-دلفین-گاو-دندان نهنگ-دندان خوک-سر دارکوب-خوک-اسب-گوسفند-بز-برنج-غلام و کنیز(غمناکانه می دانیم که در ادوار گذشته برای غلام و کنیز ارزش انسانی قائل نبوده اند. همچنانکه مشاهده می شود نام آنها را در این فهرست آورده اند.)-چای-توتون-زفت-پشم-نمک-ذرت-شراب-آبجو-چاقو-کج بیل-گلدان-قایق-چینی-سنگ-آهن-مس-برنج(فلز)-نقره-طلا-آلیاژ طلا و نقره-سرب-برنز-نیکل-کاغذ-چرم-کارت بازی و سفال/اقتصاد پول و بانکداری، لسترو چندلر، ترجمه شریف ادیب سلطانی.